

Jólini 1961

»Friður á jörð, og í menniskjum góður tokki« — Soleiðis endar jólaevangelíð, og hesi orð hava ljóðað kring allan heim hvørji jól í nærum 2000 ár. Mangan hava menn hildið, at tey hava hóskað illa til ta veruligu stóðuna í heiminum, men mannabornini hava roynt at ugga seg við, at heimurin var so ungur enn, og at hetta við friði á fold fór at vera ein verunleikur, táð menniskjan fór at vera meira búgvin. — Men ikki hevur verið so. Táð hevur staðið við og versnað, so skilið í heiminum hevur aldri verið so ringt, sum táð er jólini 1961. Nú er so statt, at ein kemur sær illa at taka orðið frið upp á tunguna. Táð er stríð kring allan heimin, og har ið einki stríð er, har hótta teir hvønn annan við stríði. Mannabornini kenna seg hjálparleys og ótrygg. Tey biva av ræðslu fyri tí ræðuliga veruleika, at menniskjan hevur tikið sær alt vald upp í hendi, so táð sum teir visu fyri fáum árum síðan hildu vera ógjorligt hjá Guði — at lata jörðina ganga undir við eldi — táð er nú gjorligt hjá monnum. Táð er jú latur hins einstaka ikki at vita á morgni, hvar hann á kvøldi gistur, men víðurskiftini í heiminum eru soleiðis í dag, at allur heimurin kann vera týndur áður enn vit vita av. Sostatt er táð einki at siga til, at mannaettin er óttafull.

Og hvat er so orsøkin til alla hesa órustan? Jú størsti parturin av heiminum hevur trælað fyri nokur fá. Hetta vilja tey ikki longur finna seg í, og nú bróta tey trælaokið. Milli-ónir liða, eisini hesi jólini, bæði hungur og hall. Í Honkong búgva um lag 3 milliónir menniskju, ið nýðast at liva fyri minni enn eina krónu um vikuna. Í Indiu liva eisini fleiri milliónir fyri minni enn táð. Nærhendis Bethahems vøllum, har jólabóðskapurin ljóðaði á fyrsta sinni, búgva hesi jólini um lag ½ millión av flóttafólki, ið illa vita sær bitan inn í munnin. Í Norðurafríku, har bardagi hevur verið alsamt síðan 1939, búgva 150.000 børn, ið dag og dagliga svøltu, og nóg av teimum eiga ongan góðan. Og alt meðan sita vit her heima og hava táð so gott. Tí nýðast vit at seta henda íspurning til okkum sjálvi: Hvat geri eg fyri, at táð kann vera friður á fold? Og har eigi eg í fyrsta umfari at skilja jólaevangelíð um Guðs kærleika til mín, ið siti í myrkri og skugga deyðans. Havi eg skilt dýpdina av hesum, at Jesus kom til heimin fyri at bjarga mær, so skilji eg samstundis, at hvørt einasta mannabarn er mín granni, sum eg eigi at hava umsorgan fyri. So eigi eg at gera táð móti grannanum, sum eg vil grannin skal gera móti mær. Hovdu vit øll skilt hetta, tá hvarv allur ótti. Tá kom friður á jörð, og tá fingi vit einki gleðilig jól. Johan Nielsen.

Jólagávan

Hans Dalsgaard

týddi eftir

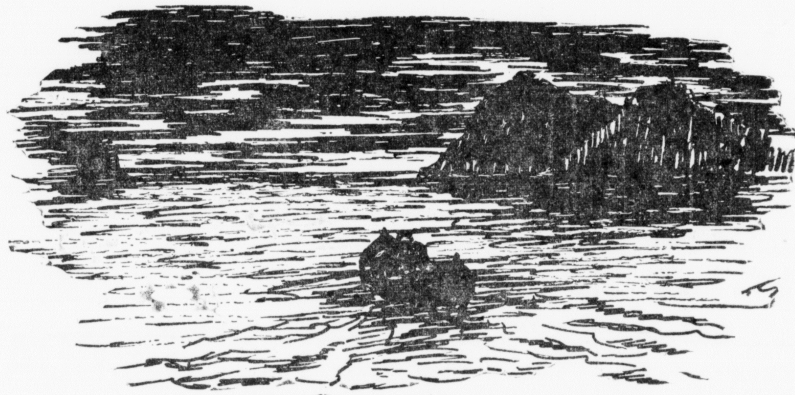
Guðmund G. Hagalín.

Tveir dreingir komu varliga gangandi í mánalýsinum oman millum tey ystu húsini í bygdini, hildu síðan út eftir tí náttarfrystu mølini, oman á helluna, at einari litlari vik. Teir vóru báðir sjóklæddir. Annar bar eina skjáttu á bakj og hin tveir áðar á økslini.

Undir einum lágum kletti, innast

gamli, upplagsti útróðramaðurin segði táð sama sum útvarpið.

»Heldur gamli Jákup, at táð eru líkindi, at lata teir fara til útróðrar í dag?« kundi hon spyrja hin gamla og ansaði væl eftir, ikki at nevna útvarpið, tí at gamli Jákup helt lítið um veðurspáir. Hann segði, at gamlir sjómenn hirdu lítið, hvat has-

í vikini, steðgaðu teir á. Har var eitt loft undir klettinum, so mikið rúmligt, at ein litil bátur fekk staðið har. Sjógvurin hevði holað hendan skút-an út so við og við fyri ævilangari tíð síðani. Landið var hækkað, síðan sjógvurin hevði útint hetta verk, so at nú stóð bátur tryggur har í skút-anum, um táð so var í ringasta vetraruppgangi.

Har stóð ein bátur, sum faðir dreingjanna hevði átt, og sum teir vóru slopnir út á flót við í vár og í summer, tá bestu líkindi vóru. Móðir teirra hevði latið gamla Jákup ætlað teimum um veðrið, hevði sloppið teimum avstað, tá hesin

ir kerdu sogdu. Tá var barametrið frægari, tó táð var illa eftirfarandi — eins og alt hetta nýggja, — best mundi roynast, at menn litu á eyguni og royndirnar, jú maður!

Áðrenn Jákup gav nakað svar, hugdi hann upp í loft, beit á kampin, rendi eyguni í ymsar ættir, snýsti og dró andan djúpt og klóraði sær í skegginum. So segði hann tá sum oftast — heldur óskiliga, tí hann var vordin næstan tannleysur:

»Sja, sjú, jú, — man táð ikki vera, barnið? Eg haldi, táð átti at verið vandaleyst, Gunnu-skinnið.«

Men viðhvørt kundi hann eisini siga:

»U—hum, — einki tori eg at gera av um táð, óreinsetta, — nei, eg taki ongur ábyrgslur av tí, at hasin kloddin, har í norði, ikki fer at losa so mikið, at táð verður sjómønnum tímum ovboðið, Gunnu-toppan.«

Dreingjunum tókti hetta nóg av-gjort, at hann skuldi kalla móður teirra barn, skinn, óreinsetta og toppa, men hatta orðalagið hevði hann við øll, kallaði t. d. sjálvan kommunuformannin »ránskroppurin, sløðursettur«, — og sum oftast var vandaleyst at fara eftir tí, sum hann segði um veðrið.

Í gjár vóru teir komnir til hansara, har sum hann stóð úti undir vegginum og studdist fram á stavin. Og Torkil hevði spurt hann, bara soleiðis, sum einki skuldi verið:

»Hvat líkast tygum á veðrið, Jákup gamli?«

Hann hevði skimast, snýst og sogið inn andan, slept aðrari hondini av stavinum og klórað sær í skegginum:

»Sjá, sjú, jú,« segði hann so. »Haldi veðrið mátti verið álitandi, álmuussudýrin. Næstan stilli av norði. Hevði verið lagið manni at flotað út í Hovdadjúpið, ikki meira enn litil hálv tíma røður við tveimum árum í slíkari logn, sum í dag. Har dró eg einaferðina upp í bátan ein-samallur Torláksmessudag. Sökk-laðin, skal eg siga tykkum, av blonkum toski, men nú hevur ikki í (Framhald á 4. síðu)

O JÓLATRÆ

Motiv og lag: O Tannenbaum.

O jólatræ, o jólatræ,
sum tú meg gleðir sera.
Mong jól mitt hjarta hevur frøtt,
tá stjórnan prýðir hvør tit.
O jólatræ, o jólatræ,
tú gleðir barnahjartað.

O jólatræ, o jólatræ,
tú gleðir barnaeygað.
Tey skína sum ein himnasól,
so glað, so glað um myrku jól.
O jólatræ, o jólatræ,
tú gleðir barnaeygað.

So dansa vit, so dansa vit
um grøna jólatræið,
— ei grønkast bert í summarsól,
nei, eisni um hvítu jól.
So syngja vit, so syngja vit
um ljósa jólatræið.

—rd.

Vit ynskja øllum landsmonnum á
landi og sjógv eini GLEÐILIG JÓL
við tøkki fyri árið, ið fór, og fram-
bera samstundis bestu ynskir fyri
komandi ári.

Sjóvinnubankin

Gleðilig jól og gott nýggjár

ynskir

Føroya Bjór